

MILJØMINISTERIET

Departementet

J.nr. M 1034-0706

Den 25 november 2005

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 26 (alm. del) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 28. oktober 2005.

Spørgsmål nr. 26:

Ministeren bedes på baggrund af 92-gruppens rapport "For meget fokus på penge og for lidt miljø - Analyse af Danmarks JI og CDM projekter" fremlægge en vurdering af de miljømæssige konsekvenser af de 33 klimaprojekter, som Danmark gennemfører i udviklingslandene samt landene i Central- og Østeuropa.

Svar:

For så vidt angår projekterne i Central- og Østeuropa kan jeg oplyse følgende:

Som led i gennemførelsen af regeringens klimastrategi køber Miljøministeriet CO₂-kreditter fra projekter i Central- og Østeuropa, der reducerer emissionerne af klimagasser i overensstemmelse med bestemmelserne i Kyotoprotokollen. Overensstemmelsen med Kyotoprotokollens bestemmelser sikres ved, at projekterne godkendes af uafhængige virksomheder, der er godkendt til denne opgave af FN.

I 92-gruppens rapport diskuteres bl.a. de miljømæssige forhold i 8 af de projekter, som Miljøministeriet enten har indgået kontrakt om køb af CO₂-kreditter fra, eller som Miljøministeriet arbejder på at købe CO₂-kreditter fra.

Rapporten anfører, at projektet på gødningsfabrikken i Bulgarien bruger en enkel teknologi, som fabrikken selv ville have indført, og at Danmark høster en CO₂-reduktion, som Bulgarien selv indenfor en kort årrække ville have gennemført.

Dertil kan bemærkes, at Frankrig er det hidtil eneste land, der har indført grænseværdier for emissionerne af N₂O fra gødningsfabrikker. Der er i EU ikke fælles regler på området, og der forventes ikke at træde EU retningslinier i kraft inden udløbet af Kyotoprotokollens første forpligtelsesperiode i 2012. Miljøministeriet har i kontraktforhandlingerne presset på for at sikre en

udvikling af katalysatorteknologien i forhold til de tidligere tilgængelige reduktionsniveauer, hvilket i høj grad ser ud til at være lykkedes. Projektet er dermed et godt dansk-bulgarsk bidrag til, at eventuelle kommende grænseværdier for N₂O fra gødningsfabrikker fastsættes på et lavere niveau, end det ellers ville være tilfældet.

Projektet forventes at reducere udslippet af N₂O med, hvad der svarer til ca. 450.000 tons CO₂ pr. år. Kontrakten omfatter 1.150.000 tons CO₂-ækvivalenter med forkøbsret til yderligere ca. 2.600.000 tons CO₂-ækvivalenter. Derudover er det i kontrakten fastsat, at provenuet fra salg af CO₂-kreditter skal gå ubeskåret til miljømæssige formål, herunder først og fremmest til forbedring af rensningen af fabrikkens kvælstofholdige spildevand. Fabrikken er en af de meget store kilder til forurening af Sortehavet med kvælstof. Provenuet fra salget af CO₂-kreditter forventes at sætte fabrikken i stand til at leve op til EU's regler for spildevandsrensning. Der opnås hermed en ikke ubetydelig miljømæssig sidegevinst ved projektet.

Rapporten anfører, at selv om rapportens forfattere anser vindmølleprojektet i Estland for additionelt, så vil projektet i løbet af et til to år ikke længere være additionelt på grund af EU's krav til Estland om at vedvarende energi i 2010 skal udgøre 5,1 % af det samlede forbrug.

Jeg kan hertil bemærke, at det omtalte EU-krav ikke er bindende for medlemslandene, og det må anses for tvivlsomt om Estland når op på over 5 % inden den nævnte tidsfrist, hvis ikke udenlandske investeringer fra f.eks. JI-projekter bidrager hertil. Projektet forventes at reducere udslippet af CO₂ med 403.686 tons.

Der rejses i rapporten ikke tvivl om additionaliteten i projektet i Zakopane, hvor der opsamles lossepladsgas og metangas fra slammet i det kommunale spildevandsrensningsanlæg. I dette projekt forventes det, at udslippet af klimagasser reduceres med, hvad der svarer til 127.000 tons CO₂.

For så vidt angår geotermiprojektet i Oradea og Beius i Rumænien anføres det i rapporten, at det nu er en dansk virksomhed, der får de økonomiske fordele ved de borerier efter varmt vand, som den rumænske stat i kommunistisk tid gennemførte.

Jeg kan dertil bemærke, at projektet er gennemført af en rumænsk virksomhed til stor gavn for den lokale befolkning, der nu får en mere stabil fjernvarme, mens de øvrige tilsvarende borerier, der er adskillige af i Rumænien, ligger ubenyttede hen. Projektet viser efter min mening, hvor anvendelige Kyotomekanismerne er til at udnytte de eksisterende muligheder for en bedre udnyttelse af verdens energiresourcer. Projektet forventes at reducere udslippet af CO₂ med 190.832 tons.

I projektet i Rumænien med udnyttelse af savsmuld, der ellers ville ligge og forrådnede f.eks. langs flodbredder, anfører rapporten, at det er diskutabelt at

godskrive CO₂-kreditterne fra den metan, der ellers ville frigives ved forrådningen, da det er muligt at undgå en sådan metanfrigivelse.

Det er korrekt, at det er muligt at undgå en sådan forrådning, men sagen er jo, at dette ikke sker uden, at der etableres et klimaprojekt, som det Miljøministeriet har igangsat. Ved projektet bruges savsmuld nu som energikilde og sikrer f.eks. varmt vand til beboerne, mod tidligere hvor savsmuldet blev håndteret som affald. Projektet forventes at reducere udslippet af klimagasser med hvad der svarer til 720.108 tons CO₂.

Rapporten anfører, at projektet i Kharkiv, Ukraine, hvor der opsamles og afbrændes metan på lossepladsen med mulighed for, at metanen anvendes til energiformål, accepteres som additionelt, da der ikke i ukrainsk lovgivning stilles krav om opsamling af gassen, men at projektet ville have overført ny teknologi, såfremt gassen udnyttes.

Jeg kan hertil oplyse, at projektet ikke er færdigforhandlet, og at spørgsmålet om at finde en løsning på udnyttelsen af gassen netop indgår i forhandlingerne. Projektet forventes at reducere udslippet af klimagasser med, hvad der svarer til ca. 470.000 tons CO₂. Såfremt det lykkes at etablere en udnyttelse af gassen, vil reduktionen blive forøget.

I Rusland er der indgået kontrakt om køb af CO₂-kreditter fra to projekter på kraftværker, hvor det ene overgår fra fyring med kul til fyring med naturgas og det andet medfører, at spildvarmen udnyttes ved erstatning af gamle dampkedler med nye gasturbiner. CO₂-udslippet er mindre, når man fyrer med gas. Disse reduktioner køber Danmark i form af CO₂-kreditter. I rapporten anføres, at projektet fastholder en ikke-ønskelig brug af fossilt brændstof, her naturgas, og der stilles spørgsmålstejn ved projekternes økonomiske additionalitet.

For så vidt angår overgangen fra kul til naturgas er det netop Kyoto-protokolens hensigt at fremme en sådan overgang til energiteknologier og brændstoffer, der reducerer udslippet af CO₂. Det er ikke realistisk at forestille sig, at f.eks. den russiske energisektor i væsentligt omfang på kort sigt skal overgå til vedvarende energiformer. Det er derimod realistisk at fremme en overgang fra kulfyrede værker til renere, gasfyrede værker, således som det også er sket i Danmark. For så vidt angår spørgsmålet om projekterne er så økonomisk rentable, at de ville være gennemført under alle omstændigheder, skal jeg pege på, at de jo netop ikke er gennemført førend der blev etableret et klimaprojekt, der kunne få finansieringen til at hænge sammen. Projektet i Amursk forventes at reducere udslippet af CO₂ med 273.000 tons pr. år, og projektet i Mednogorsk forventes at reducere udslippet af CO₂ med 35-40.000 tons pr. år.

For så vidt angår projekterne i udviklingslandene, der hører under Udenrigsministeriet, har jeg forelagt spørgsmålet for udviklingsministeren, der har oplyst følgende:

"92-gruppens rapport er baseret på en gennemgang af 23 CDM-projekter og rapporten indeholder kun en meget kort diskussion om de miljømæssige aspekter af fire af de CDM-projekter som Udenrigsministeriet forvalter.

Det kan oplyses, at CDM-projekterne alle befinder sig på et foreløbigt stade i den lange proces, der leder frem til en godkendelse i den internationale CDM-bestyrelse. Selvom projekt-udviklingen i de fleste tilfælde sker under udnyttelse af erfaringerne fra arbejdet med den særlige miljøbistand, er det for tidligt at vurdere de miljømæssige konsekvenser. Udenrigsministeriet vil på sigt sikre, at også miljømæssige vurderinger medtages i de konkrete CDM-projekter, der udvikles ved benyttelse af bistandsmidler."